

Stone mosaics have a beautiful Finnish

Hiking all over Finland, from its temperate southern coast to the desolate northern reaches of Lapland, Ritva Luukkanen gathered the raw materials and inspiration for her art. Stones of nearly every color and geological origin filled her backpack. Images of nature, religion, children and the Kalevala — Finland's mythic epic — filled her mind. On her return, she smashed the rocks

with a hammer, then gathered the shards. Months, sometimes years later, Luukkanen produced the stone mosaics that are her invention, her tribute to the bounty of her native country.

"Finnish stones. Beautiful?" she asked a visitor to her first-ever exhibition in the United States, at the Boston Public Library through July 28. Her English is sparse, but her passion is overflowing. As Luukkanen walked among the 40 mosaics — ranging from small portraits to 6-foot-wide scenes of legendary heroes — she reminisced about the stones she found, the visions that have come to her and the poems that sprang to life in the process.

Finnish stones are indeed magnificent, in colors from granite-black to quartz's milky white, with a rainbow of red, gold, green, blue and amethyst in between. The textures Luukkanen harnessed also span a tremendous gamut: rugged-dark chips for the crusty bark of a tree; pearly white stones glistening with

mica for the fresh powder of snowfall; and serpentine strings of rust pebbles for ocean-borne locks of a mythical maiden. But the rocks are only the ingredients for Luukkanen's extraordinary pictures — more unsightly, perhaps, than paints or paste, yet no less capable of transforming themselves into art.

The best Luukkanen work — her folkloric renderings — episodes of the Kalevala and her dazzling stone book — the Lord's Prayer in Finnish — owe their majesty to something buried within their creator, not the earth's crust. Even her less exciting pieces demonstrate great technique; their weaknesses lie in their inability to transcend illustration and assume the power of her masterpieces.

"The Swan of the Nethe World" glows with a somber brilliance. Against a luminous nighttime stretch of water, a black swan emerges from the darkness. Part creature of shadows and part symbol of illumination, the bird crafted out of Lapland quartz stands for "the depths of the human soul" in Luukkanen's cosmology. By contrast, "The Forging of the Sampo" — a creation myth where the smith who sculpted heaven receives the wind's aid in forging Finland — exults in action on a heroic scale. Here rugged rocks are the perfect vehicle for conveying the white-hot origins of the brand-new country.

When she set out to translate the Lord's Prayer into stone mosaic, Luukkanen said she chose "Only flowers, Finnish flowers." And for three years, she labored over those flowers: graceful blossoms of red and green rock, trailing tendrils over sheets inscribed with letters of black granite. Ten stony pages, bound by wrought iron and weighing 138 pounds, tell her tale — one as fragile as an arctic bud and as lasting as the earth itself.

The 11th Annual Outdoor Sculpture Exhibition opens

Patikoimassa kaikkialla Suomessa, sen lauhkealta etelä rannikolta ankeimpiinkin pohjoisen kantamiin Lapissa. Ritva Luukkanen pöimii ja kokosi raaka-aineita ja inspiraatiota taiteeseensa. Hänen rikkansa täyttii lähes joka väriä ja geologista syntyperää edustavista kivilajeista. Mielikuvat luonnosta, uskonnosta, lapsista ja Kalevalasta - Suomen myyttisestä tarustosta - täyttivät hänen ajatuksensa. Palattuaan hän rikkoi kivet moukarillaan ja kokosi kivipalaset. Kuukausia, joskus jopa vuosia myöhemmin, Luukkanen tuotti niistä kivimosaiikkiteoksia, jotka ovat hänen kunnianosoituksiaan synnyinmaalleen.

"Suomalaiset kivet. Kauniita?" hän kysyi vierailijalta ensimmäisessä Yhdysvalloissa pidetyssä näyttelyssään, joka järjestettiin Bostonin Kirjastossa heinäkuun 28. alkaen. Huolimatta vaatimattomasta englannintaidostaan hän on ylitsepuuruvan intohimoinen.

Kulkiessaan 40 teoksensa joukossa - teoksien vaihdellessa pienistä muotokuvista parimetriä leveisiin tarunomaisia sankareita esittäviin monumentteihin - hän muisteli löytämiään kiviä ja niiden synnyttämiä visioita, sekä runoja, jotka ovat syntyneet luomisprosessin aikana.

Suomalaiset kivet ovat todella upeita, mustasta graniitista maidonvalkeaan kvartsiin, ja näiden väliin mahtuu värien kirjo; punaista, kulta, vihreää, sinistä. Teosten pintarakenteen Luukkanen luo äärettömän taitavasti; rosopintaisia tummia kiviä puiden kaarnaosiin, helmenvalkoisena kimmeltäviä kivihippuja puuterimaiseksi lumisateeksi ja kierteisiä ruosteenvärisiä kivipaloja myyttisen neitsyen kutreiksi. Kivet ovat kuitenkin vain välineinä Luukkanen hämmästyttävissä kuvissa ja vaikka ovatkin ehkä vaikeammin käsiteltäviä kuin maalit tai pastellit, silti kivi muuntuu vähintään yhtä hyvin taiteeksi.

Parhaiden Luukkanen teosten - kansanperinteen tilitys Kalevala episodien muodossa ja hänen häikäisevä kivinen kirjansa; Isä Meidän Rukous suomen kielellä - majesteettisuus on haudattuna syvällä niiden luojassa - ei maan kuoressa. Jopa hänen vähemmän jännittävät työnsä osoittavat korkeaa teknistä osaamista.

"Tuonelan Joutsen" hehkuu mestarillisena. Yön hehkuvan taivaan kajaan vedessä sukeltaa pimeydestä esiin musta joutsen. Osittain varjon luontokappaleena ja osittain valon symbolina Lapin kvartista luotu lintu kuvaa "ihmissielun syvyyksiä" Luukkanen kosmologiassa. Vastakohtana "Sammon taonta" - idea jumalainarusta, jossa taivaan veistänyt seppä saa tuulen avukseen takoessaan Suomen - kuvaa toimintaa sankarillisessa mittakaavassa. Tässä rosoiset kivet sopivat täydellisesti kuvaamaan valkohehkuista juuri syntyneen maan alkuperää.

Kun hän aloitti Isä meidän rukouksen luomista kivimosaiikki kirjaksi, hän sanoi valinneesä mukaan lisäksi "vain kukkia, suomalaisia kukkia". Ja kolme vuotta hän työsti näitä kukkia: viehkeitä punaisia kukintoja ja vihreitä kiviä suikertavina lonkeroina sivuilla, joissa olivat myös mustalla graniitilla kirjailut kirjaimet. Kymmenen kivistä sivua sidottuna takorau-dalla n. 60 kilon painoisena - kertoo tarinansa - hauraana kuin arktinen nappu ja kuitenkin kestäväänä kuin maa itse.